

izvršila svojih dolžnosti, temveč zato, ker ni dosledna v svojih nazorih, ker ni stranka z enotnim svetovnim naziranjem. Menimo, da je prišlo učiteljstvo v večini že do prepričanja, da mu bo od te stranke težko kdaj prisijalo solnce lepše bodočnosti. — Pred sabo gledamo dve mladi demokratski stranki z dvojnimi svetovnim naziranjem: Slovensko Ljudsko Stranko in socialno demokracijo. Prva sloni na katoličanstvu, druga na brezverstvu. Prva ima svoje korenine v sedanjem družabnem redu, postati hoče zastopnica ljudstva, zastopnica vseh stanov, ki jih hoče zbirati krog sebe in jih združiti na demokratskem temelju k skupnemu delu; druga, sloneča na stališču krutega materializma, hoče šele polagati korenine v našo zemljo ter podirati sedanji družabni red s svojimi pogubnimi načeli, ki morajo privedi do krvavih katastrof. — Vprašanje torej nastane, kateri stranki se naj pridruži slovensko učiteljstvo? Ali S. L. S. — ali socialni demokraciji? — Pred to alternativo stoji napredno slovensko učiteljstvo in na to vprašanje bo moralo dati odgovor.

To je pristna klerikalna zvijača, vrv okolo vratu naprednemu učiteljstvu. Ako pristopi v S. L. S., bi bilo breznačajno, nerazodno, političsko nezrelo in šlo bi v mesnico svojih sovražnikov, ki že od pamtiveka žele pogin modernemu šolstvu in učiteljstvu. Ako bi oficijelno prestopilo v socialnodemokratsko stranko, bi bilo razkričano kot brezversko, družabnemu redu nevarno, pohujšljivo, ter državi, veri in Bogu nasprotno. To seveda le po zvijači, obrekovanju in hujskanju klerikalizma. Dokazali smo in bomo še, da se imenuje katoliški demokratizem, kakršnega si prisvaja S. L. S., po krivici demokratski, ker so njeni voditelji kot dvorezni nož. Klerikalizem si je prisvojil demokratsko ime za slepilo ljudstva, čeprav sloni njegova uprava na privilegijih, absolutizmu in na demokratskim idejam silno nasprotnih idejah. Vsa duhovščina se bojuje pod strogim absolutizmom za demokratsko svobodo, kar se ne vjema na noben način in kar nikdar ne more biti uspešno pri razsodnih ljudeh. Socialni demokratizem je internacionalen kakor klerikalizem, kar je nacionalnim idejam nasprotno, največ zaradi tega ga obsojajo narodnjaki. To je tudi radikalna struja, jako delavna, vztrajna in žilava, in če bo v svoji delavnosti vedno taka, zna s časom priti do lepих uspehov. Klerikalizem se pa jako moti, kar smo že na drugem mestu dokazali, ako misli, da je narodno-napredna stranka že pokopana. S to stranko bo imel naš klerikalizem še mnogo opraviti, preden jo bo pokopal, a do tega ne pride še tako hitro. Reorganizirana in oživljena stopi s pomnoženo silo na dan. Ta preobrat se že vidi, vsakdo lahko to opazuje, le klerikalizem ima mreno na očeh; noče videti, ker ga boli.

(Konec.)

K reformi risarskega pouka.

Prijatelje risanja bo gotovo zanimal novi učni načrt, ki ga je izdala vlada za obrtne nadaljevalne šole že pred par leti, ki je pa menda do zdaj znan le učiteljem teh šol, ker se ni bil v nobenem šolskem listu razglašen.

Zaradi omejenega prostora hočemo tu navesti le glavne določbe o risanju.

Pripravljalni tečaj: Vaje o rabi risalnega ravnila, trikotnika in šestila pri risanju vodoravnih, navpičnih in poševnih prem, krogov in enostavnih geometrijskih ornamentov.

Prostoročno risanje enostavnih listnih in cvetličnih ornamentov, rozet itd. po predrisih na šolski deski ali po velikih predlogah, ki se obesijo na steno (tablo). Cela geometrijska razdelitev teh oblik se izvrši s pomočjo risalnega orodja.

Risbe se izvrše samo s svinčnikom ter opišejo z lično pisavo. Na primerno razdelitev risalnega lista, na natančnost in snažnost je posebno paziti.

(Tako se glasi ves načrt za pripravljalni tečaj.)

I. razred: Vsi učenci, ki obiskujejo risanje, se morajo najprej seznaniti z rabo risalnega orodja ter vaditi v potezanju prem in lokov. Ko so si učenci pridobili nekako spretnost v risanju s svinčnikom in potezanjem z risalnim peresom, sledi risanje geometrijskih ornamentov po učiteljevih predrisih ali po stenskih predlogah. Te ornamente izdelajo s pomočjo risalnega orodja snažno s svinčnikom ter prevlečejo skrbno z risalnim peresom.

V zvezi s tem se vadijo učenci v prostoročnem risanju enostavnih listnih in cvetličnih ornamentov po predrisih na šolski deski ali po stenskih predlogah s svinčnikom in brez barv. Risbe opišejo z lično pisavo.

Po končanih teh skupnih risarskih vajah se poučujejo učenci v geometrijskem, projekcijskem in prostoročnem risanju z ozirom na njih obrt.

(Temu sledi podrobni učni načrt za posamezne obrtnike.)

II. in III. razred ima strokovno risanje, in sicer a) za stavbno obrt, b) za mehaniško-tehniško obrt, c) za umetniško in oblačilno obrt.

(Dodan je podrobni učni načrt, ki pa nima splošnega pomena za risarski pouk, zato ga tu tudi izpustimo.) —

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Jubilejska samopomoč. Vzlje prijaznemu pozivu v „Učiteljskem Tovarišu“ se nekaj članov ni odzvalo v poplačilo zastanka. Tem članom pošljem še posebne pozive, opomnim pa, da kdor se ne odzove takoj, naj si sam pripiše eventualne nasledke pravic, zakaj v slučaju nisem dolžan izplačati podpore, ako se ne zadosti pravilom in ne poravna vseh zastoikov. Toliko v ravnanje.

Je pač veliko brezpotrebne pisarije in poštnih stroškov.

Ig, dne 1. maja 1907.

Fran Ks. Trošt, t. č. predsednik.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj ima svoje zborovanje dne 9. maja t. l. ob 11. uri predpoldne v navadnih prostorih v Celju po nastopnem vzporedju: a) Zadnji zapisnik. b) Društvene zadeve in nasveti. c) Podavanje: „Kaj je sedaj osobita naša dolžnost?“ d) Iz šolske prakse. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Kozjansko učiteljsko društvo zboruje dne 9. maja t. l. ob 2. uri popoldne v Kozjem po sledečem vzporedju:

1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Razgovor o letošnjih konferenčnih vprašanjih, in sicer: a) Metodiki novodobnega spisnega pouka, njih nauk in praktična poraba istega — poročevalec tov. Pulko — in b) Kako naj goji učitelj za vzgojne uspehe prepotrebni stik šole z domom s posebnim ozirom na tozadevne določbe dokončnega učnega reda — poročla gospica Pressl. 4. Slučajnosti.

Pol ure pred zborovanjem pevška vaja v šoli. Pevke in pevci naj blagovolijo pregledati pesmi št. 9, 11, 57 in 72 iz Moh. pes. II. del, katero naj prinese s seboj.

K poluoštevilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Konjiško učiteljsko društvo zboruje v nedeljo, dne 12. maja, ob pol 11. uri v konjiški okoliški šoli.

Vzpored:

1. Zapisnik o zadnjem zborovanju. 2. Dopisi. (Pri tej točki razgovor o pristopu k „Učit. tisk. društvu“ in o načinu naročitve „Učit. Tovariša“ z ozirom na sklep lanske glavne skupščine „Zaveze“ v Šoštanju.) 3. Podavanje gospoda ravnatelja Schreinerja: „O analizi duševnega obzorja otroškega“. 4. Slučajnosti.